

Sirküler Tarihi : 10/06/2021

Sirküler No : 2021 /102

7236 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun

1. Genel Bakış:

Madde 2 Kesinleşmiş vergi borçlarının yeniden yapılandırılması	Madde 3 Dava safhasında bulunan (kesinleşmemiş) işlemler	Madde 4 İnceleme, tarhiyat ve uzlaşma safhasında bulunan işlemler
Madde 5 Matrah ve vergi artırımı	Madde 6 İşletme kayıtlarının düzeltilmesi	Madde 11 Taşınmazların ve diğer ATİK'lerin yeniden değerlendirilmesi imkânı
Madde 7 Kesinleşmiş Sosyal Güvenlik Kurumu alacakları	Madde 8 Eksik işçilik prim tutarları ve kesinleşmemiş idari para cezaları	Madde 13 Karşılıksız çek, protesto ve kredi temerrütlerine sicil affı

2. Kesinleşmiş Borçların Yapılandırılması (Kamu Alacaklarının Türü Yönünden Kapsam):

Kanun'a göre yeniden yapılandırma kapsamına;

- ✓ Vergiler ve vergi cezaları,
- ✓ Bazı idari para cezaları,
- ✓ Ecrimisil borçları,
- ✓ Taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payları,
- ✓ Gümrük vergileri ve bu vergiye ilişkin idari para cezaları,
- ✓ Sigorta primleri, topluluk sigortası primleri, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi,
- ✓ Meslek odaları, birliklerinin üyelerinden alacakları aidatlar,
- ✓ Araç muayenesini yaptırmayanlara uygulanan cezalar,
- ✓ Yukarıda sayılan kamu alacaklarına ilişkin her türlü faiz, zam, gecikme zammı, gecikme faizi, cezai faiz, gecikme cezası gibi fer'i alacaklar, girmektedir.

Yapılandırma Başvurusu ve Ödeme:

Yapılandırmadan yararlanmak isteyen borçluların;

- **31/8/2021 tarihine** kadar ilgili idareye başvuruda bulunmaları,
- Hazine ve Maliye Bakanlığına, Ticaret Bakanlığına, il özel idarelerine, belediyelere ve Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıklarına ödenecek tutarların ilk taksitini 30/9/2021 tarihine kadar
- Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenecek tutarların ise ilk taksitini 31/10/2021 tarihine kadar
- diğer taksitlerini ise bu tarihleri takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde azami 18 eşit taksitte ödemeleri gerekiyor.

Bu Kanun hükmüne göre hesaplanan tutarlar peşin veya taksitler hâlinde ödenebilir (Madde 9/3). **Taksitli ödemeler** için belirlenen katsayılar:

- ☐ Altı eşit taksit için (1,09),
- ☐ Dokuz eşit taksit için (1,135),
- ☐ On iki eşit taksit için (1,18),
- ☐ On sekiz eşit taksit için (1,27)

Peşin ödemelerde indirim: Hesaplanan tutarın;

☐ ilk taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde katsayı uygulanmaz ve Yİ-ÜFE tutarından %90 indirim yapılır.

☐ ilk iki taksit ödeme süresi içinde tamamen ödenmesi halinde katsayı uygulanmaz ve Yİ-ÜFE tutarından %50 indirim yapılır.

• Aylık gecikme zammı/gecikme faizi oranı yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları kullanılarak ödenecek faiz tutarı bulunacaktır.

• Yapılandırmada esas alınacak Yİ-ÜFE aylık değişim oranları özel olarak tanımlanmıştır. Yİ-ÜFE aylık değişim oranı olarak TÜİK tarafından her ay için belirlenen;

- 31.12.2004 tarihine kadar TEFİ aylık değişim oranları,
- 01.01.2005 tarihinden itibaren ÜFE aylık değişim oranları,
- 01.01.2014 tarihinden itibaren YİÜFE aylık değişim oranları,
- 01.11.2016 tarihinden itibaren aylık %0,35 oranı, kullanılacaktır.

Özetle:

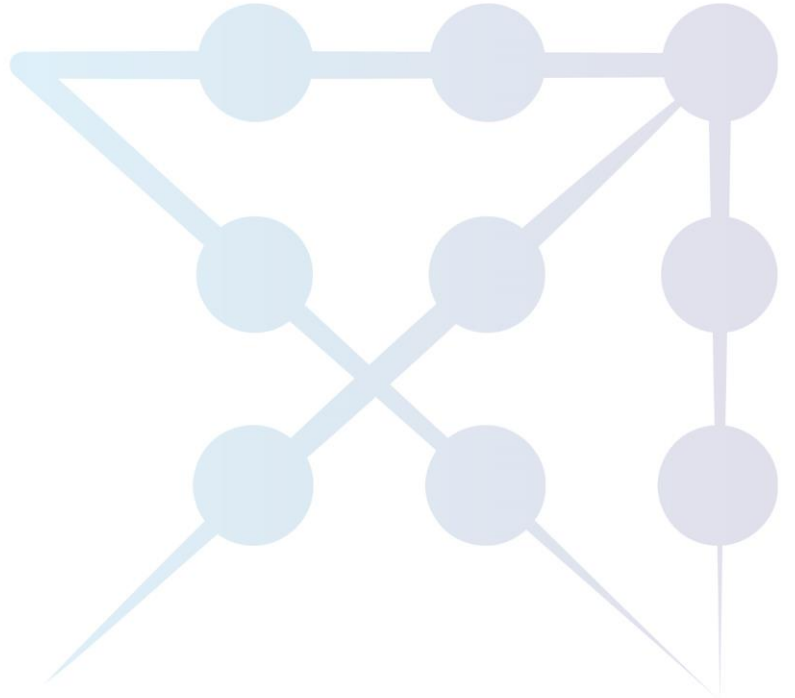
30 Nisan 2021 tarihinden (bu tarih dâhil) önceki dönemlere, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyannamelere ilişkin;

- ☐ vergiler
- ☐ vergi cezaları
- ☐ bunlara bağlı gecikme faizleri, gecikme zamları gibi fer'i alacaklar kapsama giriyor.

Dönem itibarıyla kapsama giren borçlar için yapılandırma başvurusu yapılabilmesi için bunların Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla (bu tarih dâhil) kesinleşmiş olması ve vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş bulunması gerekiyor.

Bu kapsamda yeniden yapılandırılan;

- ✓ • Kesinleşmiş borç asıllarının tamamı (yüzde 100'ü) tahsil edilecek.
- ✓ • Gecikme faizi ve gecikme zammı gibi fer'i amme alacakları SİLİNECEK, bunların yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın ödenmesi gerekecek.
- ✓ • Asla bağlı olarak kesilen vergi cezaları (vergi ziyai cezası) ve bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı silinecek. Silinen gecikme zamlarının yerine Yİ-ÜFE ile hesaplanan tutar ödenecek.
- ✓ • Asla bağlı olmayan vergi cezaları (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) ile iştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının yarısı (yüzde 50'si) silinecek, kalan yüzde 50'si ödenecek.



3. Dava ve Uzlaşma Safhasındaki İşlemler:

3.1. Dava Safhasında Bulunan İşlemler



3.2. Uzlaşma Safhasındaki İşlemler

Kanun'un yayımlandığı tarih itibariyle,

- uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş,
- uzlaşma günü verilmemiş
- uzlaşma günü gelmemiş
- uzlaşma sağlanamamış ancak, dava açma süresi geçmemiş alacaklar için Kanun'un kesinleşmemiş alacaklarla ilgili 3. maddesi hükmünden yararlanılması mümkündür.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
• Vergi aslının % 50'si • Asla bağlı olmayan cezaların % 25'i • Yİ-ÜFE esas alınarak hesaplanacak tutar	• Vergi aslının % 50'si • Vergi aslına bağlı olarak kesilen vergi cezalarının tamamı • Asla bağlı olmayan cezaların % 75'i • Faiz, gecikme faizi ve gecikme zammının tamamı

4. İnceleme ve Tarhiyat Safhasındaki İşlemler:

a. İnceleme sürecinin tamamlanmasının beklenmesi

Önceden başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine devam edilecektir. İşlemlerin tamamlanmasını takiben ödenecek/silinecek tutarlar aşağıdaki tablodaki gibidir.

Kanun'un yayımından önce tamamlandığı halde, bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden vergi inceleme raporları üzerine yapılacak tarhiyatlar için de bu düzenlemeden yararlanmak mümkündür.

Ödenecek Tutarlar	Silinecek Tutarlar
• Tarh edilen verginin % 50'si • Gecikme faizi yerine Kanun'un yayımlandığı tarihe kadar güncelleme oranı (Yİ-ÜFE) esas alınarak hesaplanacak tutar • Kanun'un yayımlandığı tarihten itibaren dava açma süresinin bitimine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı • Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 25'i • İştirak nedeniyle kesilen cezanın % 25'i	• Tarh edilen verginin kalan % 50'si • Gecikme faizinin tamamı • Vergi aslına bağlı cezaların tamamı • Vergi aslına bağlı olmayan cezaların % 75'i • İştirak nedeniyle kesilen cezanın % 75'i

b. İnceleme süreci sırasında matrah ve vergi artırımı yapılması

- Kanun'un yayımı tarihi itibarıyla incelemede olanların matrah artırımına yasal bir engel yoktur.
- Öte yandan, matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanun'un yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmemektedir.
- Ancak, matrah artırımı yapan mükelleflerde başlamış olan inceleme sonucunda tarhiyat yapılabilmesi için, **incelemenin 02.08.2021 tarihine kadar sonuçlandırılması** gerekmektedir. Aksi halde inceleme ve tarhiyat işlemlerine devam edilemeyecektir.
- Bu durumda sadece matrah veya vergi artırımı nedeniyle hesaplanan vergiler ödenecektir.

Tarhiyat Öncesi Uzlaşma Talepli İncelemeler

4. maddenin beşinci fıkrasına göre,

- Kanun'un yayımlandığı tarih itibarıyla, tarhiyat öncesi uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi/ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da madde hükmünden yararlanılabilmektedir.
- Bu durumda, düzenlenen inceleme raporunun vergi dairesine intikali üzerine madde hükmü uygulanacaktır. Bu safhada da ödenecek tutarın tespitinde, tarhiyata ilişkin olarak düzenlenen vergi/ceza ihbarnamelerinde belirtilen tutarlar dikkate alınacaktır.

Diğer şartlar, başvuru ve ödeme

İnceleme aşamasında bulunan işlemlerle ilgili düzenlemeden yararlanılabilmesi için;

- ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde başvurulması,
- ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde altı eşit taksitte ödenmesi,
- dava açılmaması gerekmektedir.
- Yukarıda açıklanan düzenleme hükmünden yararlananların, ayrıca uzlaşma, tarhiyat öncesi uzlaşma ve vergi cezalarında indirim hükümlerinden yararlanmaları mümkün değildir.

5. Matrah ve Vergi Artırımı:

Genel Esaslar

- Bir süreden beri piyasada beklendiği üzere, 2016, 2017, 2018, 2019 ve 2020 yıllarına ilişkin matrahların veya vergi artırımı imkanı getiriliyor.
- Bu yasada belirtilen ölçülerde artırımda bulunup ödemelerini yapan mükelleflere, artırımda bulundukları yıllar ve vergi türleri itibarıyla vergi incelemesi ve tarhiyat yapılmayacak
- **Matrah artırımı yapılması, yıllık gelir ve kurumlar vergisine mahsuben daha önce ödenmiş olan vergilerin iadesi taleplerine ilişkin inceleme ve tarhiyatlara engel değil.**
- Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin matrah artırımında bulundukları yıllara ait zararların %50'si 2021 ve izleyen yılların karlarından mashup edilemeyecek.

• Daha önceki düzenlemelerden farklı olarak, artırılan matraha ilişkin ödemelerin peşin olarak yapılması halinde bir indirim uygulanacak.

– Buna göre; matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.

• Ayrıca, uyumlu mükellefler için matrah artırımında uygulanacak vergi oranı da 5 puan indirimli olarak uygulanacak.

Kapsamdaki Vergi Türleri

Matrah ve vergi artırımını aşağıdaki vergi türlerinde yapılabilecektir:

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Stopaj Vergisi (Gelir/Kurumlar)
 - Hizmet erbabına ödenen ücretler
 - Serbest meslek ödemeleri
 - Yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ait ödemeleri
 - Kira ödemeleri
 - Çiftçilerden satın alınan zirai mahsuller ve hizmetler için yapılan ödemeler
 - Esnaf muaflığından yararlananlara yapılan ödemeler
- Katma Değer Vergisi

Aşağıdaki vergi türleri kapsam dışında tutulmuştur:

- Yurt dışından alınan hizmet ödemelerine ilişkin stopaj vergisi
- Sorumlu sıfatıyla ödenen KDV
- Özel Tüketim Vergisi
- Damga vergisi

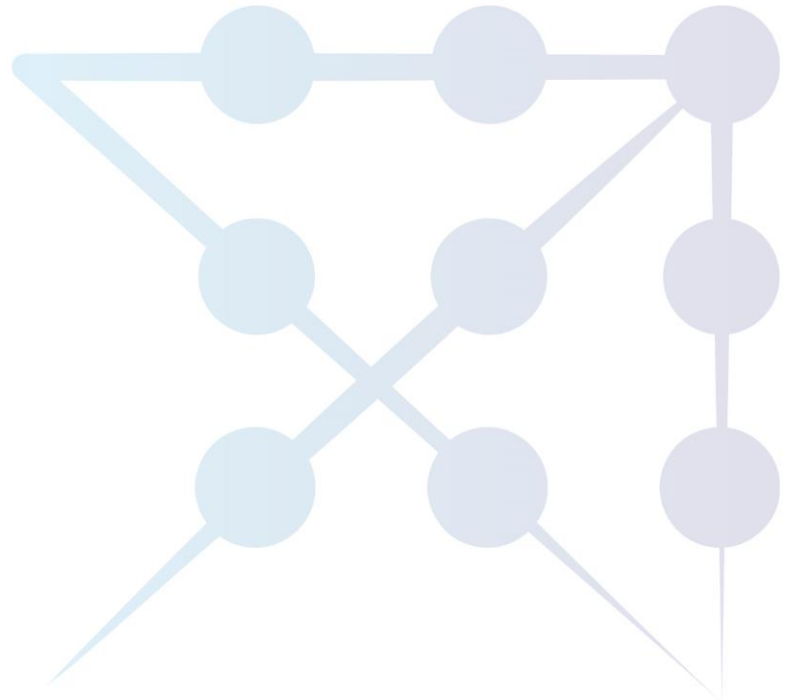
5.1. Gelir Vergisinde Matrah Artırımı

• Gelir vergisi mükellefleri, ilgili yıllarda beyan ettikleri gelir vergisi matrahlarını **31.8.2021 tarihine** kadar artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için yıllık gelir vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.

• Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, artırımla asgari matrah tutarları mükellef grupları itibarıyla aşağıda tabloda yer alan oranlarda belirlenmiştir.

• Artırımda bulunulan yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve **bu vergi türleri için bu Kanun'un 2. ve 3. (yapılandırma) maddelerinden yararlanmayanlar için indirimli vergi oranı % 15'tir (*)**.

			Asgari Matrah Artırım Tutarları (TL)				
Yıllar	Matrah Artırım Oranı	Vergi Oranı (*)	Bilanço Defteri Tutanlar	Serbest Meslek Erbabı	İşletme Defteri Tutanlar	Sadece Kira Geliri	Diğer Gelir Türleri
2016	%35	%20	47.000	47.000	31.900	9.400	31.900
2017	%30	%20	49.800	49.800	33.200	9.960	33.200
2018	%25	%20	52.900	52.900	35.250	10.580	35.250
2019	%20	%20	56.200	56.200	37.500	11.240	37.500
2020	%15	%20	63.700	63.700	42.500	12.740	42.500



5.2. Kurumlar Vergisinde Matrah Artırımı

- Kurumlar vergisi mükellefleri, ilgili yıllarda beyan ettikleri matrahlarını 31.8.2021 tarihine kadar artırdıkları takdirde, kendileri hakkında artırımda bulunulan yıllar için kurumlar vergisi incelemesi ve bu yıllara ilişkin olarak daha sonra başka bir tarhiyat yapılmayacaktır.
- Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, artırılabilecek asgari matrah tutarları aşağıda tabloda yer almaktadır.
- Artırımda bulunulan yıla ait kurumlar vergisi beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş olan kurumlardan **bu Kanun'un 2. ve 3. (yapılandırma) maddelerinden yararlanmayanlar için indirimli vergi oranı % 15'tir (*)**.

Yıllar	Matrah Artırım Oranı	Vergi Oranı (*)	Asgari Artırım Miktarı (TL)
2016	%35	%20	94.000
2017	%30	%20	99.600
2018	%25	%20	105.800
2019	%20	%20	112.400
2020	%15	%20	127.500

5.3. Gelir/Kurumlar Stopaj Vergisinde Artırım

- Belirlenen stopaj konusu ödemelerin gayrisafi tutarının yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki oranlar kullanılarak 31.8.2021 tarihine dek ek vergi ödenmesi halinde, bu vergilendirme dönemleriyle ilgili olarak söz konusu ödemeler yönünden stopaj gelir/kurumlar vergisi incelemesi yapılmayacaktır.
- Artırıma esas ücret tutarı ve buna ilişkin olarak ödenen gelir vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınamayacaktır.
- Bu fıkra uyarınca artırımda bulunulması durumunda ayrıca gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartı aranmaz.

Yıllar	Ücret Ödemeleri	Serbest Meslek Ödemeleri	Kira Ödemeleri	Y. Yaygın İnşaat Hakedişleri	Çiftçiye Ödemeler	Muaf Esnafa Ödemeler
2016	%6	%6	%6	%1	G.V.K'nun 94/1-11. bendindeki ilgili yıllar için geçerli olan oranların %25'i	G.V.K'nun 94/1-13. bendindeki ilgili yıllar için geçerli olan oranların %25'i
2017	%5	%5	%5	%1		
2018	%4	%4	%4	%1		
2019	%3	%3	%3	%1		
2020	%2	%2	%2	%1		

5.4. Katma Değer Vergisinde Matrah Artırımı

- KDV mükellefleri tarafından verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlar kullanılarak 31.08.2021 tarihine kadar ek vergi ödenmesi halinde, ilgili dönemler için katma değer vergisi incelemesi ve tarhiyatı yapılamayacaktır.
- Artırımda bulunulacak yıllara ilişkin beyannamelerde matrah bulunmaması veya hiç beyanname verilmemiş olması durumunda, artırımlar ve tutarları aşağıda tabloda yer almaktadır.
- Ödenen katma değer vergisi, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak dikkate alınmayacak, ödenmesi gereken katma değer vergilerinden indirilemeyecek veya herhangi bir şekilde iade konusu yapılamayacaktır.

Yıllar	Vergi Artırım Oranı
2016	%3
2017	%3
2018	%2,5
2019	%2
2020	%2

5.5. Matrah ve Vergi Artırımında Beyan ve Ödeme

- Matrah veya vergi artırımının 31.08.2021 tarihine yapılması gerekmektedir.
- Hesaplanan veya artırılan verginin, peşin veya azami altı eşit taksitte ödenmesi gerekmektedir.
- Bu vergilerin Kanun'da belirtilen şekilde ödenmemesi durumunda, gecikilen süre için gecikme zammı uygulanacak ve madde hükmünden yararlanılamayacaktır.
- Matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresinde peşin olarak ödenmesi durumunda, bu vergilerden % 10 indirim yapılacak ve katsayı uygulanmayacaktır.

6. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi:

Belirtilen mükellefler kayıt ve işlemlerini 31/8/2021 tarihine kadar beyanla düzeltebilirler.

İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar	Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar	Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar
GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ	GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ	BİLANÇO ESASINDA DEFTER TUTAN KURUMLAR VERGİSİ MÜKELLEFLERİ
• Rayiç Bedel • Mükellefin kendisi veya meslek kuruluşunca tespit edilir. • Bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirilir • KDV • Beyan edilen kıymetlerin tabi olduğu oranların yarısı kadar KDV beyan edilerek süresi içinde ödenir. • Makine, teçhizat ve demirbaşın vergisi indirilemez. • Emtia üzerinden ödenen vergi indirilir . • Kıymetlerin Satışı • Satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.	• Rayiç Bedel • Emtialar için cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranı dikkate alınarak belirlenir • Makine, teçhizat ve demirbaşlar için, mükellefin kendisi veya meslek kuruluşunca tespit edilir • Fatura düzenlenerek ve her türlü vergisel yükümlülükler yerine getirilerek kayıt ve beyan edilir. • KDV • İlk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler bunu takip eden 2. ve 4. ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir. • Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.	• Bilanço Tarihi 31/12/2020 bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerde bulunmayan • kasa mevcutları, • işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarları • ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları vergi dairelerine beyan etmek suretiyle düzeltiler. • Ödenecek Vergi • Beyan edilen tutarlar üzerinden %3 oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

7. Taşınmazların ve Diğer Amortismanına Tabi Kıymetlerin Yeniden Değerlemesi:

Vergi Usul Kanunu'nun Geçici 31 inci maddesine yedinci fıkra eklenmektedir.

KAPSAM

Bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla aktiflerinde kayıtlı bulunan

- Taşınmazlar
- Amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetler

SÜRE

- Yeniden değerlendirme için son gün **31.12.2021**
- **Beyan:** Yeniden değerlemenin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar vergi dairesine
- **Ödeme 3 taksitte:** İlk taksiti beyan süresi içinde, izleyen taksitler takip eden 2. ve 4. ayda

YENİDEN DEĞERLEME ORANI

Mayıs 2021Yİ-ÜFE değerinin;

- Enf. düz. yapılmış olan kıymetler için Ocak 2005 Yİ-ÜFE değerine,
- Enf. düz. yapılmamış olanlar için edinim tarihini izleyen aya ilişkin Yİ-ÜFE değerine,
- Geç. Md.31'e göre değerlendirilmiş taşınmazlar için Mayıs 2018 Yİ-ÜFE değerine, bölünmesiyle bulunan oran.

YENİDEN DEĞERLEME ESASLARI

- Taşınmazların ve diğer ATİK'lerin yasal defter kayıtlarında yer alan değerleri değerlemede esas alınır.
- Bunlara ait amortismanların tam olarak ayrılmış olduğu varsayılır.
- Yapılan yeniden değerlendirme sonrasında bulunan değerler üzerinden amortisman ayrılmaya devam olunur.

DEĞER ARTIŞ FONU

- Değer artış tutarı pasifte özel bir fon hesabında gösterilir.
- Fonun sermayeye ilave dışında herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilmesi halinde gelir veya kurumlar vergisi oluşur.
- Yeniden değerlemeye tabi tutulan kıymetlerin elden çıkarılması durumunda, fon hesabındaki değer artışları, kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

ÖDENECEK VERGİ

- Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden %2 oranında vergi hesaplanarak beyan edilir
- Bu fıkra kapsamında ödenen vergi; gelir ve kurumlar vergisinden mahsup edilmez, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.